

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 348/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť R. Š., H., zastúpeného advokátom JUDr. D. K., Ž., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaniach vedených Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 8 P 345/2011 a Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17 CoP 21/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. júla 2012 doručená sťažnosť R. Š., H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaniach vedených Okresným súdom Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 P 345/2011 a Krajským

súdom v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 17 CoP 21/2012. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 6. júla 2012.

Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 8 P 345/2011-28 zo 7. marca 2012 došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti sťažovateľa ako odporcu voči navrhovateľke, a to na sumu 100 € mesačne počnúc dňom 5. októbra 2011. Rozsudkom krajského súdu č. k. 17 CoP 21/2012-48 z 13. júna 2012 bol rozsudok okresného súdu potvrdený. Sťažovateľ hoci určenú výšku výživného nenamieta, napáda porušenie svojich ústavných práv postupom všeobecných súdov. Konkrétne namieta, že hoci mu bol doručený návrh na začatie konania, ako aj predvolanie na pojednávanie, neboli mu doložené žiadne doklady potvrdzujúce oprávnenosť uplatneného nároku. Preto ani nemal možnosť zaujať k takýmto dokladom stanovisko. Dňa 5. marca 2012 sťažovateľ poveril svojím právnym zastúpením advokáta, ktorý túto skutočnosť v ten istý deň oznámil okresnému súdu. Pritom aj predložil písomnú plnú moc a z dôvodu potrebnej prípravy na pojednávanie požiadal o odročenie pojednávania na iný termín. Trval tiež na tom, aby sa mu doručili príslušné doklady od navrhovateľky, aby na tieto mohol reagovať. Okresný súd pojednávanie napriek žiadosti o jeho odročenie vykonal v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu a rozhodol aj vo veci samej. Bol toho názoru, že dôvody na odročenie pojednávania neboli dané. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, v ktorom s poukazom na porušenie jeho ústavného práva žiadal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Krajský súd mu nevyhovel. Hoci uznal právo sťažovateľa zvoliť si právneho zástupcu, ako aj právo právneho zástupcu na prípravu na pojednávanie, bol zároveň toho názoru, že požiadavku potreby prípravy právneho zástupcu na pojednávanie nemožno považovať za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Tento záver nijako nezdôvodnil. Rovnako nezdôvodnil ani názor, podľa ktorého sa vraj sťažovateľ sám vzdal práva osobne sa zúčastniť pojednávania. Krajský súd tiež konštatoval, že navrhovateľka doložila nejaké doklady do spisu 13. februára 2012 a nejaké ďalšie na pojednávaní, ale napriek tomu nezohľadnil, že tieto neboli doručené sťažovateľovi, hoci na to mal právo.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaniach vedených okresným súdom pod sp. zn. 8 P 345/2011 a krajským súdom pod sp. zn. 17 CoP 21/2012. Domáha sa tiež odškodného vo výške po 2 000 € od okresného súdu a krajského súdu.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľ nepodal proti rozsudku krajského súdu č. k. 17 CoP 21/2012-48 z 13. júna 2012 dovolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 8 P 345/2011, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň vo vzťahu voči konaniu vedenému okresným súdom vylúčená právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľ právo podať odvolanie aj využil.

Do určitej miery je odlišná situácia týkajúca sa tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti konaniu vedenému krajským súdom pod sp. zn. 17 CoP 21/2012. Túto časť sťažnosti treba považovať za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľ v podanej sťažnosti uvádza viacero námietok, z ktorých vyplýva, že podľa jeho názoru postupom všeobecných súdov mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Malo sa tak stať napríklad tým, že mu neboli poskytnuté listinné dôkazy

od navrhovateľky preukazujúce dôvodnosť uplatneného nároku, ale najmä tým, že okresný súd konal a rozhodol v neprítomnosti sťažovateľa a jeho právneho zástupcu na pojednávaní, hoci obaja svoju neúčast' ospravedlnili a žiadali pojednávanie odročit'.

Ústavný súd vzhľadom na povahu námietok sťažovateľa, ktorý výslovne vytýka nesprávne procesné postupy všeobecných súdov (nie nesprávnosť samotného záveru vo veci samej), uvádza, že sťažovateľ mal možnosť podať proti rozsudku krajského súdu dovolanie, prípustnosť ktorého sa dá odvodiť z ustanovenia § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Keďže tak neurobil, nevyčerpal tým mimoriadny opravný prostriedok, ktorý mu Občiansky súdny poriadok na ochranu označených práv účinne poskytuje a na ktorého použitie bol oprávnený. Vo svojich dôsledkoch to znamená neprípustnosť sťažnosti.

Treba dodať, že sťažovateľ ani len netvrdil (tým menej preukazoval), že dovolanie nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto vôbec neprichádzal do úvahy prípadný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2012